

Európai Nyelvi Díj

2009
2014

A NYELVTANÍTÁS LEGJOBBJAI

Magyar intézmények 2002 óta vehetnek részt az **EURÓPAI NYELVI DÍJ** elnyeréséért folyó versenyben. Ezalatt az időszak alatt számtalan innovatív nyelv-oktatási programot képviselő intézménnyel és az ezekben az intézményekben dolgozó elhivatott és igazán kreatív pedagógussal találkozhattunk.

A pályázatokat értékelő 5 fős szakértői gárda számtalan (és olykor igen hosszú) szakmai vitát és dilemmát követően, **az elmúlt 12 évben összesen 29 nyelvoktatási program számára javasolta a díj megítélését**, melyek egytől egyig kiemelkedőek, és a saját területükön példaértékűek. Mindegyik valami többet, valami jobbat, valami újszerűt képvisel.

Jelen kiadvány keretében a **2009–2014 közötti időszakban díjat nyert 12 programot szeretnénk bemutatni**, melyek képviselői a kiváló ötleten túlmutatva, szinte valamennyien nagy hangsúlyt helyeznek a program fenntarthatóságára, és az eredeti ötlet továbbfejlesztésére.

2009

KARMUN

karmun.classcfe.eu/officers.php

ENSZ Modell konferenciákat világszerte rendeznek az ENSZ megszületése óta, hogy a középiskolás diákoknak lehetőségük nyíljon a különböző országokkal való megismerkedésre és a világ jelentősebb politikai, gazdasági, környezeti, emberi jogi problémáiba történő betekintésre, valamint a közérdeklődésre leginkább számot tartó kérdések megvitatására.

A Karinthy ENSZ Modell Konferenciát (KarMUN-t) 2005 tavaszán rendezte meg először a gimnázium, más országokban látogatott ENSZ Modell konferenciák mintájára. A konkrét program három napos, melynek során egy megnyitó-ünnepséget követően a diákok bizottságokban, előre kisorsolt országokat képviselve, előre megadott témákban határozati javaslatokat vitatnak meg, majd bocsátanak szavazásra. A harmadik nap összeül az Általános Közgyűlés, ahol a jelenlévők eldöntik, hogy a bizottságokban megszavazott javaslatok közül melyeket fogadják el.

A konferencia nyelve az angol, és annak minden posztját diákok töltik be – ők a delegáltak, ők elnökölnék a bizottságokban, ők adják a főtitkárt, ők szerkesztik a konferencia újságját, ők szerveznek mindent a különböző hazai és külföldi iskolákkal angolul, a tanárok csupán tanácsadóként vesznek részt.

A **program célja**, hogy a középiskolás diákok bővítsék ismereteiket az ENSZ országairól: valamely ország delegáltjaként

beható ismereteket kell szerezniük az adott ország politikai berendezkedéséről, gazdaságáról, kulturális szokásairól stb. Ily módon növekszik az interkulturális kompetenciájuk és elfogadóbb, toleránsabb személyiségekké válnak. Ezenkívül, alapos jártasságra tesznek szert olyan aktuális kérdésekben, mint pl. a hajléktalanok helyzete vagy a közel-keleti konfliktus. A diákok megismerkednek továbbá más európai országok középiskolásaival, és velük évekre szóló barátságokat építenek ki. A diákok előadó- és vitakészsége, valamint képességük a kritikus gondolkodásra és a logikus érvelésre rengeteget fejlődik a felkészülés és a szereplés során. A program vitathatatlan velejárója a diákok nyelvi kompetenciájának fejlődése, hiszen mind a felkészülés (melynek kutatómunka is része), mind a vita angol nyelven zajlik.

A **2009-ben elnyert Európai Nyelvi Díj támogatásának** hála, a korábbiaknál nagyobb mértékben és többféle módon sikerült népszerűsíteni a konferenciát. A programot évente megrendezzük, az érdeklődők száma egyre nagyobb. Az elmúlt két alkalommal már az Egyesült Államokból is érkeztek diákok.

KARINTHY FRIGYES GIMNÁZIUM
Programkoordinátor: Sándor Éva

2009

EGY NYELVET BESZÉLÜNK – STANDARDIZÁLT ÜZLETI KOMMUNIKÁCIÓ EURÓPAI MUNKAVÁLLALÓKNAK

www.m-prospect.hu

Az *Egy nyelvet beszélünk – Standardizált üzleti kommunikáció európai munkavállalóknak* című programot azzal a céllal fejlesztettük ki, hogy a multinacionális cégek különböző kultúrákhoz tartozó munkavállalói közötti lehetséges félreértéseket minimalizáljuk és sikeresen felszámoljuk az eredménytelen idegen nyelvű – szinte kizárólag angol – kommunikációs folyamatokat.

A program egyértelműen újszerű vonása a kompetencia-alapú megközelítés, valamint az, hogy közös platformon integrálja a résztvevők tapasztalatait és igényeit, figyelembe véve, a multinacionális vállalatok nyelvi és kulturális sokszínűségét, valamint az egységesülő európai üzleti standardokat.

A program többirányú képzésből, sokrétű háttérmunkából és kiegészítő szolgáltatásokból áll össze, amely mind a munkáltató, mind pedig a munkavállaló szempontjait figyelembe veszi. A munkavállalók képzése **tanfolyami rendszerű nyelvet-tanítással** indul. Ez felfejleszti és optimalizálja nyelvtudásukat, kialakítva a közvetlen munkahelyi feladatok és folyamatok magabiztos kommunikálásának készségét angolul. Ezt követi egy **70 órás, hárommodulos, kompetenciaalapú célnyelvi tréning**. Az első, standardizált írásmodul magasabb szintű, egymással kompatibilis angol nyelvű adminisztrációs készsé-

get eredményez a munkavállalóknál. A második, cégspecifikus munkanyelvi modul eredményeként a képzésben részt vevők képessé válnak az angol nyelvű munkahelyi feladatokban történő részvételre. A harmadik, **technológiával támogatott kommunikációs modul** az általános angol nyelvű számítás-technikai kompetenciát növeli, melynek következtében egységesített adatkezelés érhető el. A fenti tanfolyami és tréning jellegű képzéseket támogatja az M-Prospect Fordítóiroda, mely az írásbeli kommunikációhoz szükséges dokumentumok fordításáért felelős. A nyelvtanfolyami és tréningtevékenység elvégzésére az üzleti élet nyelvi aspektusaiban jártas nyelvtanár kollégákra van szükség. A képzés minőségét és háttértudásuk megfelelését úgy láttuk biztosítottak, hogy kifejlesztettünk és az (akkor) OKM által akkreditáltattunk egy nemzetközileg elismert üzleti angol nyelv tanártovábbképző programot.

A program attól különleges, hogy átfogó; biztosítja a motivációt mind a munkáltatók, mind a munkavállalók (képzésben részt vevők), mind pedig a képzést megvalósító tanárkollégák számára.

A 2009-ben elnyert Európai Nyelvi Díj számos versenytársunk és kollégánk figyelmét hívta fel arra, hogy lehet és érdemes európai léptékű programokban és fejlesztésekben gondol-

kodni. Az elismerés biztosította publicitásunk számos szakmai és üzleti megkeresést eredményezett. Mindezek nagymértékben hozzájárultak szakmai és üzleti horizontunk bővüléséhez.

A programot a szükséges fejlesztési feladatok elvégzése után, kiterjesztettük más (nemcsak kereskedelmi, hanem gyártó, logisztikai) multinacionális vállalatokra. A program alapját képezte egy olyan további fejlesztésnek is, amely nemzetközileg elismert prezentáció- és tárgyalástechnikai, interkulturális, valamint vevőkapcsolati tréningek kidolgozásához vezette el cégünket.

Hisszük, hogy programunk által az üzleti élet szereplői a nemzetközi munkaerőpiac értékes, cégüket megbízhatóan képviselő, a cég specifikus idegen nyelvet hatékonyan, magabiztosan használó szereplőjévé váltak/válnak, s a nyelvtanárok, trénerek is aktív résztvevői lettek/lesznek az európai munkaerőpiacnak.

**M-PROSPECT OKTATÁSI ÉS
SZOLGÁLTATÓ KFT.**

**Programkoordinátor:
Hajdú Csaba, ügyvezető igazgató**

2009

NYELVI SOKSZÍNŰSÉG, SOKSZÍNŰ NYELVHASZNÁLAT – NYELVI PROGRAMOK A TREFORT GIMNÁZIUMBAN

www.trefort.elte.hu

A 21. század nyelvtanulója számára a nyelv nem cél, hanem eszköz. Az európai integrációnak köszönhetően ma már a továbbtanulás egy másik ország egyetemén vagy a külföldi munkavállalás nem pusztán vágyálom, hanem szorgalommal és kitartással megvalósítható cél. A diákok ismerik lehetőségeiket, és tudják, hogy a nyelvtudás elengedhetetlen része azoknak a készségeknek és ismereteknek, amelyek hozzásegítik őket céljaik megvalósításához. Iskolánk felismerte annak szükségességét, hogy a tanulókat valóban az „életre” kell felkészíteni, és minél több alkalmat kell számukra teremteni, hogy a nyelvet valós szituációkban gyakorolhassák, használhassák. Az iskola nyújtotta nyelvi sokszínűséget – tanulóink hétféle nyelven tanulhatnak viszonylag magas óraszámban – egészíti ki a nyelvhasználat sokszínűsége: az iskolában évek óta több olyan nyelvi program folyik, amely alkalmat teremt a valós nyelvhasználatra az iskolán kívül és belül.

Ahhoz, hogy tanulóink az élet különböző területén megállják a helyüket, elsősorban arra van szükség, hogy nyelvtanulási képességeikkel tisztában legyenek, és képesek legyenek önállóan fejleszteni nyelvi ismereteiket. Ezt segíti elő a *Rajtam múlik* elnevezésű alprogram, amelynek célja, hogy tanulóinkat ne csak az idegen nyelvre tanítsuk meg, hanem arra is, hogyan

lehet eredményesen nyelvet tanulni, milyen módszereket alkalmazhatnak, hova fordulhatnak segítségért, hogyan bővíthetik nyelvtudásukat önállóan. A program újszerűsége abban rejlik, hogy nem kampányszerűen, esetlegesen, a nyelvoktatástól elkülönülve, hanem ahhoz szorosan kapcsolódva, a nyelvtanulás folyamatába integrálódva valósítja meg a tanulói autonómia elősegítését, az egész életen át tartó tanulás előkészítését.

A nyelvtanulással párhuzamosan vezetjük be a programot. Az órákba beépítjük a program állandó elemeit, a feldolgozandó témákat, illetve egy-egy nagyobb téma feldolgozására külön órát szánunk. A készségfejlesztés a tananyagba ágyazva, ahhoz kapcsolódva történik. A tanulókkal együtt külön füzetet, ún. *nyelvtanulási naplót* nyitunk, amelyben tanulás módszertani ismereteiket gyűjthetik össze. A programot először a 2007/08-as tanévben vezettük be az akkor induló egyik 7. osztályban, amit további csoportok követtek. Tanulóink érettségi, OKTV és egyéb versenyeredményei jól mutatják a program hatékonyságát. **Az első hat év tapasztalatai alapján módosítottuk, átdolgoztuk a programot, és a 2013/14-es tanévben már ez a megújított program került bevezetésre.**

A nyelvtanulás hosszú távú megalapozását elősegítő programunk megteremti annak a lehetőségét, hogy a diákjaink

sikeres nyelvtanulókká váljanak, és nyelvtudásukat a további programokban kamatoztassák. Ilyenek a tartalomalapú diákcsere programok, mint a francia *André Kertész-projekt*, illetve *A környezet hidakat épít* elnevezésű német környezetvédelmi diákcsereprogram, valamint a nemzetközi diákszereplők, az Európai Ifjúsági Ökoparlament és az Európai Parlament Modell ülései, ahol rendszeresen iskolánk tanulói is képviselik Magyarországot. Ezeken túl, a díj elnyerése óta, több diákunk vett részt különböző nemzetközi versenyeken, diákolimpiákon, az Ifjú Kutatók Nemzetközi Konferenciáin, ahol megfelelő nyelvtudás nélkül nem tudnának jó eredményeket elérni, magas szintű előadásokat tartani.

A fenti programok nem kizárólag a nyelvoktatáshoz kötődnek, hiszen közben a tanulók más tantárgyakhoz (pl. biológia, kémia, környezettan, irodalom, művészettörténet, társadalomismeret) kapcsolódó ismeretei is bővülnek, kiegészülnek, és felhasználásra kerülnek. A nyelvi sokszínűség program másik erénye éppen abban rejlik, hogy hangsúlyt helyez a tantárgyközi integrációra. A megvalósítás során lehetőség nyílik a különböző tantárgyak közötti kapcsolat megteremtésére és tudatosítására, valamint különböző szaktanárok összehangolt projekttanítására. A felhasznált módszerek is változatosak – a tevékenységek minden esetben az együttműködésre épülnek, tanulóink különböző kommunikációs stratégiákat alkalmazva oldanak meg problémákat, kritikusan gondolkodva hoznak döntéseket, kreativitásukat kamatoztatva hoznak létre közös alkotásokat. Munkájuk közben szóbeli és írásbeli kifejező-készségük, a különböző technikai eszközök és az internet használatával digitális kompetenciájuk fejlődik. Mindezeket felhasználjuk a tehetséggondozásban (az OKTV, érettségi és nyelvvizsga felkészítés során), valamint beépítjük a tanárképzésbe és a tanártovábbképzésbe is.

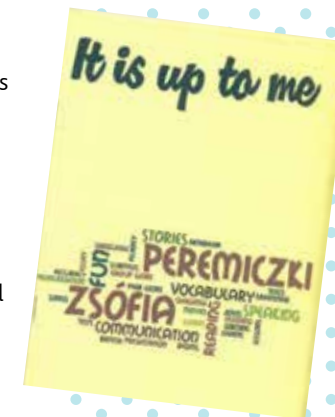
A tanárképzés során kiemelten fontos, hogy a hallgatók megismerjék azokat a módszereket, melyekkel a tanulók önállósága kialakítható és továbbfejleszthető. Tanítási gyakorlatuk

ELTE TREFORT ÁGOSTON
GYAKORLÓISKOLA
Programkoordinátor:
Elekes Katalin

során megismerkednek a nyelvi programokkal a gyakorlatban vagy az óralátogatások és a szakmai módszertani foglalkozások során, és részt is vehetnek azok megvalósításában. A programokat szervező tanárok és vezetőtanárok személyes példája nagyban hozzájárul ahhoz, hogy a tanári pályára készülő tanárjelöltek a programok megismerésén túl el is vigyék azok hírét majdani iskolájukba, esetlegesen ott meg is valósítsák őket.

A 2009-ben elnyert Európai Nyelvi Díj egyrészt megerősítést jelentett számunkra, hogy fontos az a munka, amit végzünk, másrészt az anyagi támogatás lehetővé tette a programok működéséhez szükséges anyagok elkészítését, annak érdekében, hogy a tanulók használhassák azokat, valamint elősegítette a programok folytatását is. Eredményeikről tanáraink rendszeresen számot adnak tanártovábbképzéseken, hazai és nemzetközi konferenciákon, illetve különböző szakmai kiadványokban is.

2011

INGYENES ONLINE NYELVVIZSGA- FELKÉSZÍTŐ PROGRAM

euroexam.org/elearning

2011-ben nyertük el másodjára az Európai Nyelvi Díjat (legelőször 2002-ben) az online vizsgafelkészítő tanfolyamokért, melyeket azoknak ajánljuk, akik nyelvi szintje már megközelíti a tervezett angol vagy német nyelvvizsga követelményszintjét, és elsősorban tudásuk felfrissítésére, a típusfeladatok gyakorlására, vizsgatechnika fejlesztésére és vizsgatípusokra van szükségük. A részvételhez mindössze regisztrálni kell honlapunkon, a mára kidolgozott mindhárom tanfolyam (angol B2-es, C1-es, és német B2-es szintű) ingyenes. Ugyanakkor felkészítő tanárok is szabadon, szintén ingyenesen használhatják tanórai munkájukban.

Négyévnyi tapasztalatunk, és a résztvevők visszajelzései azt mutatják, hogy az online felkészítő tanfolyamok rengeteget segítenek, bőségesen meghálálják a befektetett munkát és időt. A regisztrálók száma meghaladja a 80 ezret, bár tudható, hogy közülük csak kb. kétharmad mélyed el több héten át a tanfolyam feladatsoraiban, és még kevesebben oldják meg az összes feladatot.

Bebizonyosodott, hogy tömegével vannak vizsgára készülők, akik nem engedhetnek meg maguknak a drága felkészítő tanfolyamokat, ahogy olyanok is, akiknek jól jön, hogy tartalmassá, hasznosabbá és célirányossá tehetik az online világban

töltött nem kevés idejüket. Az egyik fő vonzerő a tanfolyamok komplexitása, amennyiben képesek mind a 4 nyelvi készséget gyakoroltatni és fejleszteni, csakúgy, mint a nyelvhelyességet és a szókincset.

Komoly erősségnek számítanak azok a speciális feladattípusok és szolgáltatások, amelyek a tanfolyamokat még eredetibbé teszik. Ezek közé tartoznak a gondolkodtató íráskészség-fejlesztő feladatok mellett az olyan lehetőségek, hogy a tanfolyam résztvevői a hiteles gyakorlás érdekében több fogalmazást is beküldhetnek emailben, amiket vezető vizsgáztatóink kijavítanak, pontoznak, majd visszaküldik azokat rövid értékeléssel, és további felkészülést segítő tippekkel. Emellett élőben próbaszóbeli feladatokat is kipróbálhatnak a résztvevők a heti egyszeri Skype-os beszélgetés során.

A díj elnyerése utáni időszakban minden promócióban használtuk a logót, és hirdettük az elismerést.

Az eredeti pályázatban még csak egyetlen tanfolyam változat szerepelt, a többi akkor tervezés alatt állt. Mára a 3 különböző tanfolyam 2-2 változatban valósul meg, ami a pályázati vállalást is messze túlszárnyalja.

Az ún. alaptanfolyamok bármikor elérhetőek, és elsődleges céljuk, hogy 6 hetnyi felkészülésre elegendő anyagukkal

betekintést adjanak a nyelvvizsga feladatainak világába, és segítik a leghatékonyabb vizsgatechnika elsajátítását, továbbá a rutinszerzést. Az alaptanfolyamokra folyamatosan, bármikor lehet regisztrálni. Mivel ezek a kurzusok az általános B2-es és C1-es követelményekre építenek, valamint a mindennapi kommunikációban alkalmazott készségeket fejlesztik, így egyaránt segítenek felkészülni bármely modern, kommunikatív nyelvvizsgára.

Az intenzív, plusz szolgáltatások sorát nyújtó 4 hetes expressz angol és német tanfolyamok célzottan a mindenkori vizsgaidőpontokhoz igazítva indulnak. A tanfolyam során végig online elérhető tanári segítség támogatja a felkészülést a B2-es és C1-es vizsga minden egyes feladatára. Az „ügyeletes” tanár hetente egyszer élőben chat-en vagy skype-on válaszol a felmerülő kérdésekre. Az expressz tanfolyamokban a feladatsorok száma csaknem kétszerese az alaptanfolyamokénak. Itt az a funkció is fontos, hogy az intenzív gyakorlás végén egy hét múlva ott várja a vizsga a résztvevőt, akinek a kurzus a vizsgára hangolódásban is sok segítséget nyújt.

▶ **EURO NYELVVIZSGA KÖZPONT**
Programkoordinátor: Östör Zsuzsa

2011

EGYÜTTHALADÓ – MIGRÁNS GYERMEK AZ ISKOLÁBAN

egyutthalado.uni-miskolc.hu

A projekt célkitűzéseiben a mai magyar társadalom igényeire reagál. Fő célja a **közoktatásban tanuló harmadik országokból származó migráns gyermekek magyar nyelvi készségeinek fejlesztése** annak érdekében, hogy integráltan oktathatóvá, az iskolai tananyagban osztálytársaikkal tudjanak együtt haladni. A kidolgozott magyarnyelv-oktatási segédanyagok további, rövid távú célja az **iskolai alulteljesítés csökkentése**, hosszú távon a középfokú oktatásba való bejutás elősegítése, és a **migráns gyermekeket tanító pedagógusok szakmai munkájának támogatása** volt. A segédanyagokat az általános iskola 5–6. osztályában tanulók számára fejlesztettük ki magyar nyelv és irodalom, matematika, természetismeret tantárgyakhoz. Könyveink és mátrixaink bármely tankönyvcsalád mellett alkalmazhatók, mivel figyelembe veszik a NAT által meghatározott kulcskompetenciák fejlesztését, ugyanakkor nyelvi és fogalmi szinten a migráns gyermekek igényeihez és tudásszintjéhez illesz-

kednek. A fejlesztett segédanyagok próbaoktatásában a Kőbányai Szent László Általános Iskola és az Erzsébetvárosi Magyar–Angol Két tannyelvű Általános Iskola és Szakiskola vett részt.

A program egyik módszertani újdonsága a tartalomalapú nyelvközpontú szemlélet: tartalomalapú, mivel a NAT négy műveltségterületéhez kötődik, és nyelvközpontú, mivel elsődleges célja a magyar nyelvi kompetencia fejlesztése a tartalom keresztül. Másik újdonsága, hogy három (A1–B1) nyelvtudási szinten dolgozza fel a tartalmat, s figyelembe veszi azt is, hogy a migráns gyermekek a tanév bármely szakaszában bekapcsolódhatnak az oktatásba.

A program számára a 2011-ben elnyert Európai Nyelvi Díj nemzetközi kapcsolataink kiszélesítését, s a próbaoktatásra jelentkező iskolák, tanárok, diákok fokozatosan növekvő számát eredményezte. Így ma már vannak olyan közoktatási intézmények, amelyek 2010-től állandó partnereinkké váltak. Módszertani eredményeinket a felsőoktatásba is átültettük: szemináriumok keretében ismerkedhetnek meg fejlesztéseinkkel a diákok, s pedagógus-továbbképzésként is akkreditáltjuk, hogy a gyakorló tanárok számára is elérhetővé váljon a program.

A program innovatív jellegének köszönhetően 2010 óta öt projektet valósítottunk meg az Európai Integrációs Alap támogatásával.

A projektek fokozatosan szélesítették a korcsoportot és a NAT-hoz kapcsolódó tartalmakat. Így ma már 3–8. osztályosok számára elérhető a magyar nyelv és irodalom, matematika, természetismeret, környezetismeret, biológia, történelem, hon- és népismeret segédanyag. A 3. projekt szótanuló kártyával is gazdagította a taneszközöket, 5. projektünk pedig új tartalomra épít, a pályaorientációt segíti.

A program emblemikus figurája – *Kócos, a puli* – egyre több iskola honlapján jelzi a partneri kapcsolatot, s mostanra nemcsak a Magyarországon élő migráns gyermekek nyelvi terelgetésében segít, hanem az Ausztriai Magyar Pedagógusok Egyesülete magyarul tanuló diákjait is biztatja a nyelvtanulásban.

MISKOLCI EGYETEM
Programkoordinátor: dr. Kecskés Judit

2011

KÖZÉP- ÉS FELSŐFOKÚ JOGI SZAKNYELVI KÉPZÉS ANGOLUL

precedensnyelvstudio.hu

A program fő célja a hiánypótlás, mivel Magyarországon a Precedens Kft-n kívül nincsen más **kizárólagosan jogi szaknyelvi profilú oktató intézet**, valamint a program a 2005 óta sikeresen oktatott **polgári jogi angol szaknyelvi kurzusok és tananyagok továbbfejlesztése**. Magyarországon a jogi szaknyelv és szókinccs angol nyelvű elsajátításához eddig nem volt a tanulók számára elérhető olyan tananyag és tanfolyam, amely valóban figyelembe veszi a magyar (tágabb értelemben az európai) és az angolszász jogrendszer sajátosságait, rámutatva a hasonlóságokra és különbségekre, és amely szisztematikus, **a Közös Európai Referenciakerethez igazodó praktikus jogi szaknyelvi tudást** kíván átadni. A tananyagot és a rájuk épülő tanfolyamokat elsősorban középfeladót (B2) és haladó (C1) szinten levő tanulóknak szántuk. A program **moduláris rendszerű, több szinten és több szakterületen lehet elkezdni** és/vagy folytatni a tanulást.

A programunk azért különleges, mert a korábbiaktól eltérő módon közelíti meg a jogi szaknyelvi oktatást és tanártovábbképzést. A program szerkezete mellett a tananyag is a saját fejlesztésünk, ami nem csak az írásbeli és közvetítési készségekre, hanem a szóbeli készségek fejlesztésére is nagy hangsúlyt fektet.

A képzés szaknyelvi alapját a *Szerződéses jog angolul* című tananyag és 42 órás tanfolyam adja, amely egyrészt bemutatja az

angolszász és a magyar (európai) szerződések jellemzőit, másrészt a megtanult szakkifejezéseket és szófordulatokat egyszerűbb szerződések fordításán és szóbeli helyzetgyakorlatok eljátszása során mélyíti el. A program további moduljai olyan területeket dolgoznak fel, mint a társasági jog, munkajog, ingatlan adásvétel, szellemi alkotások joga, csődjog, pénzügyi jog, adójog, bankjog, értékpapírijog, családjog, polgári perrendtartás vagy választott bírászkodás.

Jelenleg is dolgozunk az anyag továbbfejlesztésén, így éppen olyan szakterületek tananyagait és kurzusait dolgozzuk ki, mint a választott bírászkodás és a csődjog, mert a kereskedelmi élet körében és gyakorlatában arra van nagy érdeklődés több egyetem, ügyvédi iroda és gazdasági társaság részéről.

A program fontos eleme a tanárok felkészítése és folyamatos továbbképzése is. A szigorú követelmények hivatottak biztosítani kurzusaink minőségét. Programunk jól igazodik a Közös Európai Referenciakerethez, szélesebb körben is alkalmazható, szükség esetén **más idegen nyelvre adaptálható**, a képzés tematikája az **uniós kifejezések használatára** is figyelemmel van. A szakmai bíráló kiemelte, hogy „A korszerű szaknyelvoktatást megvalósító program példaértékű, a maga szakterületén, Magyarországon egyedülálló, de más (a kontinentális jogrendet alkalmazó) országokban is követésre érdemes.”

PRECEDENS OKTATÁSI, TUDOMÁNYOS, TANÁCSADÓ ÉS SZOLGÁLTATÓ KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG (PRECEDENS KFT.)

Programkoordinátor: Horváth Judit

2015 első félévében jelenik meg, és kereskedelmi forgalomban is kapható lesz az első könyvünk, amit a program keretein belül fejlesztettünk.

A 2011-ben elnyert Európai Nyelvi Díjnak köszönhetően kiemelt érdeklődéssel fordulnak felénk célközönségünk tagjai, a magas színvonalú oktatás bizonyítékát és biztosítékát látják abban, hogy a díjat megkaptuk. Ezen kívül számos meghívást kapunk szakmai konferenciákra, például az Európai Bizottság és az Emberi Erőforrások Minisztériuma (EMMI) támogatásával a TANDEM – Tudásmegosztás konferenciára, ahol a kompetenciafejlesztéstől a foglalkoztathatóságig projekt keretében szólalhatunk fel.

2014 nyarán kapcsolatba léptünk egy hasonló jogi szaknyelvi projekten dolgozó intézménnyel Lengyelországban, és jelenleg az együttműködés lehetséges kereteit mérjük fel. A díjnak köszönhetően találtuk meg ezt a partner szervezetet, és érezhetően nagyobb bizalommal tudunk egymáshoz fordulni, hiszen mind a ketten tudjuk, hogy a díj mögött magas színvonalú munka áll.

2012

ORVOSI JELNYELVI KOMMUNIKÁCIÓ I.

kortan.semmelweis.hu

Az **Orvosi Jelnyelvi Kommunikáció I.** című kurzust 2011-ben a Semmelweis Egyetem Kórélettani Intézete hozta létre, és vezette be elsőként a hazai orvostudományban. **A képzés célja, hogy leendő orvosoknak adjon ismereteket és használható jelnyelvi tudást a siket, jelnyelven kommunikáló páciensekkel való hatékony együttműködéséhez.** Ez a cél, összhangban a 2009-es jelnyelvi törvénnyel, valódi esélyegyenlőséget biztosít siket és nem siket betegek között az egészségügyi ellátás területén is. A kurzus kezdetben szabadon választható tantárgyként volt hallgatható, a 2014/15-ös tanévtől kezdve az Egyetem Szenátusa pedig kötelezően választható kurzusként akkreditálta.

Alapkoncepció volt, hogy a hallgatók használható tudást szerezzenek, ezért a nyelvoktatás szakmaspecifikus, párbeszéden alapuló formáját választottuk. Mondatokból kiindulva sajátíthatják el a leendő orvosok az orvosi szituációkban használható jelnyelvi tudást, a speciális orvosi kifejezések jelkészletét. A közvetlen tapasztalatszerzés és a valódi jelnyelv tanulása érdekében **az oktatást képzett siket oktatók és egy jelnyelvi tolmács végzi.**

Az elmúlt három év során bebizonyosodott, hogy az orvostanhallgatók maguk is igénylik az alternatív kommunikációs formák megtanulását annak érdekében, hogy személyes kapcsolatot teremthessenek siket betegekkel is. A vizuális nyelv tanulása

során egyéb, a segítő szakmákban nagyon hasznos képességek is felszínre kerülnek, fejlődnek. Ilyen például a metakommunikációs és a megfigyelőképesség.

A 2012-ben elnyert Európai Nyelvi Díj elnyerése méltó elismerést adott a képzésnek, mely segítségünkre volt a kurzus presztízsének kialakításában. Azóta **létrehoztuk az Orvosi Jelnyelvi Kommunikáció II. kurzust** is, ami lehetőséget ad a hallgatók számára, hogy magasabb fokon is használhassák a jelnyelvet. Ezen kívül a Pécsi Tudományegyetem ÁOK Családorvostani Intézete is átvette és bevezette a kurzust, így a 2013/14-es tanévtől kezdve a pécsi orvostanhallgatók is tanulhatják az orvosi jelnyelvet.

EREDMÉNYEINK

A Semmelweis Egyetemen az elmúlt három tanévben **370 hallgató vette fel az Orvosi Jelnyelvi Kommunikáció I. tárgyat**, ebből **326 hallgató tett vizsgát**. A vizsgaátlag a 6 félévet összesítve 4,57 volt.

Orvosi Jelnyelvi Kommunikáció II. kurzust két félév alatt 20 fő tanulta és 17 fő vizsgázott 4,6-os átlaggal.

A PTE-ÁOK Családorvostani Intézetében a bevezetés első tanévében 147 hallgató vette fel a kurzust és 126 fő tett vizsgát.

A speciális jelnyelvi kurzusról több cikk, riport is megjelent különböző médiumokban.

semmelweis.hu/hirek/2011/12/14/a-vartnal-is-nepszerubb-az-orvostanhallgatok-egyedulallo-jelnyelvi-kepze

nyest.hu/hirek/dijat-nyert-az-orvosi-jelnyelv-program

nava.hu/id/1339780 8.11-től a riport

termeszetvilaga.hu/szamok/tv2012/tv1207/rosi.html

rehabportal.hu/hirek/140-aktualis/vannak-orvosok-akik-mar-jelelnek-a-beteggel#.U99X1vl_uuo

SEMMEIWEIS EGYETEM-ÁOK, KÓRÉLETTANI INTÉZET

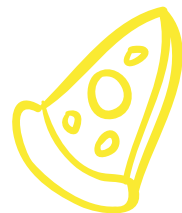
Programkoordinátor: Prof. Dr. Rosivall László

2012

GYAKORLATI MÓDSZERTANI TOVÁBBKÉPZÉS OLASZTANÁROK SZÁMÁRA: KOMMUNIKATÍV ÓRAI TEVÉKENYSÉGEK KOMPLEX RENDSZERE

studioitalia.hu

A Studio Italia **nyelvtanár-szaktanársági továbbképzése** az olasz nyelvoktatás fejlesztésére kidolgozott rendszer nagyon fontos eleme. A rendszert a római DILIT tanárképző központ ihletésére kezdtük el kialakítani. A munka, amely ma is javában folyik, nyelviskolánk csaknem negyed évszázados nyelvtanítási tapasztalatán alapul. Az olasz nyelvoktatás színterein, Magyarországon és a nagyvilágban szokatlan szellemű, kommunikatív szemléletű kísérleti didaktikánk megnyerte először tanáraink nagy részének, majd tanulóink szinte teljes körének, illetve az ELTE olasz tanárképzésén részt vevő hallgatóknak a tetszését is. Ekkor dolgoztuk ki a közoktatásban dolgozó olaszos kollégák számára tanár-továbbképzési programunkat, amelynek tervét az Oktatási Hivatal akkreditálta, később pedig a Tempus Közalapítvány Európai Nyelvi Díjjal jutalmazta 2012-ben.

Még azoknak a tananyagszerzőknek és pedagógusoknak is nyújthat újat továbbképzésünk tartalma, akik az olasztanítást jártékosan, a tanulók önállóságára építik, azzal, hogy következetesen induktív, ciklikus, autentikus szövegeken alapuló, az ismereteket és a nyelvi alapkészségeket akvizíció útján is fejlesztő, teljes kooperatív rendszert nyújt a tanuláshoz/tanításhoz.

A díjat fontos elismerésnek tartjuk nemcsak azért, mert a Tempus Közalapítvány továbbképzésünket kitüntetve az ún. *kis nyelvek* felé fordította megtisztelő figyelmét, hanem azért is, mert tudjuk, hogy a döntés mögött számunkra igencsak mérvadó szakmai grémium állásfoglalása állt.

A díj odaítélése óta eltelt csaknem két évben tovább haladtunk feladat- és szövegtipológiai tanulmányainkban, amelynek célja, hogy az oktatás tematikájának megfelelő feladat- és szövegkatalógust készítsünk az olaszos kollégák számára. A díjazott programot és tananyagtárunkat szeretnénk a hozzánk hasonló kontextusban tanító közép-kelet-európai olasztanárokkal is megismertetni. Közben kidolgoztuk általános (nem olasztanároknak) szóló továbbképzési programunkat is abban a reményben, hogy lehetőségünk lesz a magyar közoktatásban tevékeny francia- és spanyoltanárokkal is elsajátíttatni metodikánkat.

► **STUDIO ITALIA OLASZ NYELVISKOLA**
Programkoordinátor: **dr. Salusinszky Gábor**

MAGYAROK: ÉLMÉNY ÉS TANULÁS

isc.pte.hu • magyar-ok.hu

A program a magyar mint idegen nyelv, oktatási folyamatait komplexen kezelve olyan tananyagot és olyan oktatási programot hozott létre, ahol a hatékony nyelvtanulást szolgálja minden. Olyan hatékony és jól strukturált oktatási anyagot, módszertani megközelítést és nem utolsósorban nyelvi környezetet biztosítunk a **MagyarOK tankönyvcsalád** használóinak és a PTE ÁOK NOK tanfolyamok résztvevőinek, amely kompetens nyelvhasználókat képez: biztos nyelvtudást ad, és valós nyelvhasználati lehetőségeket biztosít. A program nem választja szét a nyelvet és a kultúrát, hanem – elsősorban élményalapú és kooperatív módszerekre támaszkodva – összeköti azokat. A program oktatási anyagának alapját képező *Szita Szilvia–Pelcz Katalin: MagyarOK 1.* tankönyv 2013 szeptemberében látott napvilágot.

A MagyarOK a magyar, mint idegen nyelv, tanításához egyedülálló tananyagcsomagot és módszertani segítséget nyújt, és innovatív módon hasznosítja a tantermen kívüli tapasztalatok eredményeit. A rendszerszemléletű tananyagcsomag jelentősen megkönnyíti, és strukturálttá teszi a nyelvoktatást, ezzel több évtizedes hiányosságokat pótol a magyar tankönyvek között, mivel **mo-**

dern didaktikai és nyelvészeti elveket követő komplex csomagot hozott létre. A tankönyv és a tanári kézikönyv az új technológiák hatékony felhasználását is előtérbe helyezi. A tananyag feldolgozása közben a diáknak számtalan lehetősége nyílik arra, hogy saját kultúráját másokkal megismertesse, valamint autentikus, magyar nyelvű anyagokkal is találkozzon. A program eszközöket ad az önálló tanuláshoz, valamint – mivel különböző nemzetiségű és nyelvtudású diákok dolgoznak együtt – a multikulturalitás előnyei (egymást kiegészítő munkamódszerek, kulturális tapasztalatok és nézőpontok) is érvényre jutnak. Az interneten elérhető anyagok közül **kiemelkedően újszerű eleme a korpusz alapú szótár.** Ez a rendszerezés a szavakat és kifejezéseket a tankönyvben előforduló, jellegzetes szövegtörzsekkel együtt mutatja be. Hasonló szótárak eddig nemcsak a magyar, de más nyelveket tanító tankönyvek piacán is csak elvétve ismeretesek.

Az oktatási program és az ehhez kapcsolódó oktatási csomag 2013-ban nyerte el az Európai Nyelvi Díjat. Számunkra azért fontos ez a díj, mert azt az innovációt, újítást értékelte, ami csapatunk munkáját nagyban meghatározza. Folyamatosan

azon dolgozunk, hogy élményalapú oktatási programunkat még hatékonyabbá tegyük, tananyagainkat még használhatóbbá alakítsuk. Az újításért járó elismerés megerősített abban, hogy jó úton járunk, és erőt adott munkánk folytatásához is.

Az online felület állandóan frissül, számos anyaggal bővül, ilyen például a célnyelvi és forrásnyelvi környezetre is kidolgozott tanmenet, vagy az önálló tanulást segítő ellenőrző listák. Jelenleg a MagyarOK tankönyvcsalád második kötetének nyomdai előkészítése zajlik, valamint már teszteljük a harmadik kötet anyagát is. Kitűzött célunk egy olyan program működtetése és tananyagcsomag elkészítése, amely valódi nyelvtudást ad, nem fél beépíteni a modern nyelvészeti kutatások eredményeit az oktatásba, és olyan változatos online segítséget nyújt diáknak és tanárnak egyaránt, ami következetes, eredményre vezető, és amire lehet támaszkodni.

▼
**PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM ÁLTALÁNOS ORVOSTUDOMÁNYI KAR
NEMZETKÖZI OKTATÁSI KÖZPONT**

Programkoordinátor:
Dr. Pelcz Katalin

2013

FÓKUSZBAN A 21. SZÁZADI KÉSZSÉGEK VIRTUÁLIS SZAKNYELVI MŰHELY

nyelvhalak.wikispaces.com/virtualis

Mostanában sok szó esik a 21. századi elvárásoknak megfelelő készségekről, de kevesebb arról, hogy ezek valójában a tanórák szintjén, a mindennapi tanítási gyakorlatban hogyan fejleszthetők. A Budapesti Gazdasági Főiskolán **2011-ben felmérés készült** annak feltérképezésére, hogy **milyen készségeket várnak el a potenciális munkaadók** az egyes szakokról kikerülő diákoktól. Az eredmények alapján a Turizmus-Vendéglátás Szaknyelvi Intézeti Tanszéken górcső alá vettük a tanszék kurzus kínálatát, megvizsgáltuk, hogy az évek során kialakult, bevált gyakorlatunkban miként érvényesülnek a megfogalmazott célok. Ennek alapján a meglévő oktatási gyakorlatot új kezdeményezésekkel egészítettük ki, és így jött létre a *Fókuszban a 21. századi készségek* című program, amelyből a *Virtuális Szaknyelvi Műhely* projektet emeltük ki a pályázatunkban. Ez **közösen szerkeszthető wiki honlapok kreatív felhasználását** jelenti, ami erősen motiválja mind a hallgatókat, mind pedig az oktatót. Minden szaknyelvi csoportnak külön honlapja van, amely egyfajta **virtuális osztályteremként** működik a hagyományos oktatási formák kiegészítéseként, azzal a céllal, hogy a diákok szaknyelvi és egyéb készségeiket tanórán kívül is fejlesszék tanári támogatással. Virtuális Szaknyelvi Műhelyünk számos valós élethelyzetet idéző feladatot tartalmaz, olyanokat, amelyek igazodnak a tanulók érdeklődéséhez is: ilyenek

például **virtuális utazások tervezése valós úti célokkal, online szótárak és nyelvtani oldalak tesztelése**, kommentek írása valós fórumokon, honlapok szerkesztése. Az online együttműködésbe igyekeztünk néhány Erasmus diákot is bevonni.

A programban helyet kaptak olyan kurzusok is, mint az *Üzleti élet – az angol nyelvű hangzó médiában*, az *Interkulturális kommunikációs tréning* vagy a *Karrierépítés* című kurzus.

A Fókuszban a 21. századi készségek című keretprogram különlegessége abban rejlik, hogy a tanszéki oktatók egymással együttműködve, a BGF igényfelmérése alapján a valós problémákra reflektálva tudtak módszertanilag megalapozott, innovatív programelemeket kidolgozni. Sajnos, ma Magyarországon sok olyan egyetem és főiskola van, ahol a nyelvoktatás nem része a kötelező képzésnek. A komplex program sikerének titka a Budapesti Gazdasági Főiskola intézményi struktúrájában rejlik, hiszen valamennyi karon szaknyelvi tanszékek működnek, így lehetőség nyílik a tudásmegosztásra, közös kutatási és egyéb projektekre, valódi értékekkel bíró programok kidolgozására és megvalósítására. Fontos kiemelni, hogy az infokommunikációs technológia felhasználása a programban nem öncélú: az IKT eszközök alkalmazása mind a tanár, mind pedig a diákok részéről olyan természetessé válik, mint a füzet és a toll használata.

A 2013-ban elnyert Európai Nyelvi Díj nagyon komoly inspirációt jelentett a Turizmus-Vendéglátás Szaknyelvi Intézeti Tanszék oktatói számára, melynek eredményeképpen a fejlesztő munka új lendületet kapott. A Budapesti Gazdasági Főiskola stratégiai céljai között szerepel az oktatás és a hallgatói szolgáltatások minőségének folyamatos emelése módszertani innováció segítségével, és a díjazott program is ezt a célt szolgálja. A díj segített abban, hogy bemutassuk a tanszéken zajló szakmai munkát és annak innovatív jellegét mind a főiskolán, mind pedig hazai és nemzetközi szakmai közegben.

A program bemutatására hazai szakmai közönség előtt a Szaknyelvoktatók Országos Egyesületének éves konferenciáján nyílt lehetőség, ahol az előadásainkat és az általunk szervezett kerekasztal-beszélgetést nagy érdeklődés kísérte. Szintén nagyon fontos volt a programunk bemutatása a *Szaknyelvoktatás szerepe a foglalkoztathatóság növelésében* című konferencián, amelyet a Tempus Közalapítvány szervezett, de örömmel vettünk részt a zalaegerszegi *Regionális párbeszéd az idegennyelv-tanításról* című rendezvényen is. Külföldi szakmai konferenciákon is lehetőségünk nyílt arra, hogy bemutassuk kezdeményezéseinket, így a hollandiai *Eurocall*, a spanyolországi *Telecollaboration in University Foreign Language Education*, illetve a portugáliai *International*

Conference on Languages and the Market: Competitiveness and Employability című konferencián. A program nemzetközi szintű bemutatásának kulcsfontosságú eleme volt a 2014 márciusában rendezett *Piacképes készségek fejlesztése a szaknyelvoktatáson keresztül* című Európai Cedefop Szakértői Tanulmányút is, amelynek során 8 különböző európai országból 13 résztvevő látogatott el a BGF Kereskedelmi, Vendéglátóipari és Idegenforgalmi Karára, akik 5 napos intenzív szakmai programon vettek részt. A tanulmányút megrendezése sokat adott nekünk, szervezőknek is, hiszen valódi szakmai tapasztalatcserére és párbeszédre nyílt lehetőség. Programunk továbbfejlesztését Erasmus+ nemzetközi együttműködés keretében tervezzük megvalósítani.

► **BUDAPESTI GAZDASÁGI FŐISKOLA**
Programkoordinátor: Kovátsné dr. Loch Ágnes

2014

MAGYAR JELNYELVI SPECIALIZÁCIÓ

jelnyelvspec.mta-tkk.hu

Az elmúlt években Magyarországon is egyre több figyelmet fordítanak a **siketek esélyegyenlőségének biztosítására**, így előtérbe kerültek a diszkrimináció csökkentésére és az infokommunikációs akadálymentesítésre vonatkozó intézkedések. Ennek következményeként 2009 szeptemberében az ELTE Bölcsészettudományi Karán **4 féléves, 50 kredites jelnyelvi specializáció** indult, melynek keretében BA/BSc szakos hallgatók tanulhatnak a magyar jelnyelvről és a siket kultúráról. A specializációval **lehetőség nyílik** az ország harmadik legnagyobb nyelvi és kulturális kisebbsége, **a magyar siket közösség jelnyelvének és kultúrájának egyetemi szintű megismerésére siketek és hallók számára**. A képzés emellett nagyban hozzájárul a **siketek nyelvhasználati jogaira** vonatkozó rendelkezések megvalósításához. A jelnyelv felsőoktatásba való beemelésének elsődleges célja az, hogy az oktatással kapcsolatos területek számára biztosítsa a megfelelő szakmai háttérrel rendelkező szakemberek képzésével, akik részt vehetnek a siket és halló társadalom érzékenyítésében. A képzés során lehetőség nyílik megismerkedni a magyarországi siket közösség nyelvvel és kultúrájával, a magyar jelnyelvi kommunikáció folyamatával, elméletével és gyakorlati vonatkozásaival, a jelnyelv nyelvészeti megközelítéseivel, a jelnyelvi tolmácsolás alapjaival, továbbá áttekintést nyújt a siketeket érintő nyelvhasználati jogokra, a kétnyelvűségekre vonatkozóan.

A jelnyelvi specializáció az országban egyedülálló képzés, kevesek által tanult nyelvet népszerűsít. Egy olyan nyelvet emel be az egyetemi képzésbe, amelyet eddig csupán tanfolyamokon lehetett tanulni, illetve olyan mélységben ad át a siket kultúrára, valamint a jelnyelv nyelvészeti és kulturális antropológiai megközelítéseire vonatkozó ismereteket, ami más képzésekre nem jellemző. A specializáció különlegessége, hogy **bizonyos kurzusokat csak siketek tartanak**: a jelnyelvoktatás és *A magyarországi siket közösség története és kultúrája* című kurzus felelős oktatói mindig siket szakemberek.

2014-ben az Európai Nyelvi Díj elnyerése olyan nagyfokú megerősítést jelentett, amely alapján mind a hallgatók, mind pedig az oktatók úgy érezhették: a képzéssel, a képzés során létrejött anyagokkal, a megszervezett rendezvényekkel, a hallgatók és oktatók kutatásaival egy, a siketek számára vitathatatlanul történelmiként megélt, meghatározó időszakban, társadalmi és tudományos szempontból is komolyan járulhatnak hozzá a siket közösség sikeréhez.

Terveink között szerepel a program folytatása a BA/BSc képzésben részt vevő hallgatók részére, továbbá egy **jelnyelvi alapszak létesítése és indítása, valamint a képzés kiterjesztése MA/MSc szintre** is, hogy végzettséget tudjon nyújtani a hallgatóknak. A mesterfokú képzéseket illetően tervezzük az újra osztatlanná vált

tanárképzési rendszerbe illeszkedő **jelnyelvtanári képzés**, továbbá egy **diszciplináris és egy tolmács-MA kidolgozását**. Kiemelten fontos, hiánypótló, munkaerő-piaci szempontból pedig esélyteremtő lesz az a **tervezett felnőttoktatási forma, amely siket mentorokat képez**, akik halló szülőknek (a siket gyermekek közel 95%-a ilyen családba születik) segíthetnek siket gyerekeik gondozásában, egyszersmind a legkorábbi életszakasztól kezdve természetes nyelvelsajátítási közeget és teljes jelnyelvi inputot biztosíthatnak a siket gyermekek számára.

Szeretnénk kiemelni, hogy a specializáció szoros kapcsolatot tart fent a Siketek és Nagyothallók Országos Szövetségével (SINOSZ), a magyarországi siketek és nagyothallók érdekvédelmi szervezetével, amely országos hálózatot alkotva képviseli 13 000 fős tagsága érdekeit és jogait szerte az országban. A SINOSZ elkötelezetten küzd a siketek és nagyothallók életminőségének javításáért, e köré szervezi tevékenységét (jogsegélyszolgálat, tolmácsszolgálat, közösségi programok, jelnyelvoktatás, egyéb képzések).

A specializáció, valamint a vele partnerségben működő MTA Nyelvtudományi Intézet Többnyelvűségi Kutatóközpontja (TKK) jó kapcsolatot ápol számos nemzetközi szervezettel, közülük az egyik legfontosabb a Jyväskyläi Egyetem, amely jelnyelvi képzésével szintén kiemelkedő jó gyakorlatot képvisel, és a

Holland Jelnyelvi Központ (Nederlands Gebarencentrum), amely a holland jelnyelv sztenderdizációjának megvalósításában játszik igen jelentős szerepet. A TKK együttműködik az Európai Parlament Disability Intergroupjával, valamint a Siketek Európai Szövetségével (European Union of the Deaf).

▼
**EÖTVÖS LORÁND
TUDOMÁNYEGYETEM
BÖLCSESZETTUDOMÁNYI KAR
PARTNERINTÉZMÉNY:
MTA NYELVTUDOMÁNYI INTÉZET
TÖBBNYELVŰSÉGI
KUTATÓKÖZPONTJA**

**Programkoordinátor: Dr. Kissné
Dr. Bartha Csilla Veronika**

2014

MAGYARORSZÁGI JELNYELV OKTATÁSA ONLINE JELNYELVI SZÓTÁR MULTIMÉDIÁS TÁMOGATÁSSAL, KAPCSOLÓDÓ SZOLGÁLTATÁSOK

hallatlan.hu • hallatlan.eu

- 2012-ben aranyéremben részesült e-Befogadás kategóriában a **hallatlan.hu** honlap a *World Summit Award* versenyen.
- Európai nyelvi díjazottként 2012 Magyarország Legjobb Projektje díjban részesültünk.

A program célja a hallatlan.hu internetes oldal működtetése és folyamatos fejlesztése, továbbá, hogy fokozatosan fejlesszük a mobil alkalmazásokon elérhető szolgáltatásokat: **online szótárunk ingyenesen elérhető önálló applikáció formájában is**, ami mérföldkő a hazai jelnyelvoktatás területén. Az applikáció bárholonnan, bármikor egy kattintással működik, így az interaktív, izgalmas tanulás nincs sem helyhez, sem időhöz kötve.

A projekt keretében egy **24 órás online jelnyelvi tolmács-szolgálatot** is kialakítottunk, ahol **a tolmácsok IP-telefonon, online videó-kommunikációs programon, tableten keresztül bármikor elérhetőek**. Amennyiben valakinek jelnyelvi tolmács-szolgálatra van szüksége (közigazgatásügy, egészségügy, ügyfélszolgálat), felhívja a megadott számot és a videotelefon előnyeit kihasználva eljeli azt, amit közölni szeretne. A tolmács a látott információkat hangra fordítja az interakcióban részt vevő halló félnek, és fordítva: eljeli a siket ügyfélnek, amit hall, mindezt videokapcsolaton keresztül.

A weblap szolgáltatásai jelentősen hozzájárulnak a hátrányos helyzetű emberek életvitelének javításához. Fentiekből kiindulva határoztuk el, hogy az egyre inkább elterjedő és a hallássérültek számára világot nyitó **okostelefonokra is továbbfejlesztjük szótár alkalmazásunkat**, bővítve további, tanulást elősegítő funk-

ciókkal. Szervezetünk eddigi tevékenysége során megteremtette a jelnyelvtanulás modern lehetőségeit, melynek keretein belül ez idáig közel 1 400 fő vett részt az oktatásokon. Ha a tanulókkal kapcsolatban állókat is beszámítjuk, közel 3 000 fő részére vált egyszerűbbé, gördülékenyebbé a jelnyelvi kommunikáció.

- Az **alap- és középfokú oktatási anyagaink** elnyerték a multimédia alkalmazások díját 2007-ben.
- 2008-ban **gyerekeknek szóló CD-ROM kiadványunk** I. helyezett lett esélyegyenlőséget biztosító online, illetve multimédia alkalmazások területén.
- **Weboldalunk** 2009-ben a *Magyar Internet Média és Webdíj* nonprofit kategóriájának, illetve az *eFestival eEsélyegyenlőség* kategóriájának díjazottja.
- 2009 őszén megszereztük az **Év Honlapja** díjat is – szintén első helyezésként.
- Sikereinkre való tekintettel 2009-ben a Magyar Tartalomipari Szövetség Nívódíjban részesítette az Alapítvány addigi tevékenységét.
- A 2009–2010-es évben a Magyar Televízió partnereként végeztük a közérdekű információk akadálymentesítését siket és nagyothalló emberek számára.

A 2014-ben elnyert Európai Nyelvi Díj nagymértékben hozzájárul kollégáink munkájának elismeréséhez, megerősíti önbecsülésüket, ami hallássérültek révén különösen fontos. Partnereink, támogatóink és nem utolsósorban tanulóink számára is fontos ez a visszaigazolás, hiszen láthatóvá válik, hogy jó ügyet támogatnak, szakmailag elismert program kereti között tanulnak, vagy éppen működnek együtt vele.

A 2013 nyarán indult online jelnyelvi szolgáltatással kapcsolatban tervezzük, hogy a hozzáférést kihelyezett eszközök formájában is biztosítjuk ügyfeleink részére, így az is eléri a tolmácsot, aki nem rendelkezik internetkapcsolattal, vagy megfelelő készülékkel. Célunk, hogy piaci szereplőkkel együttműködve, a kiemelt ügyfélszolgálatoknál is bevezetjük a tolmácsszolgálatot és a működtetését önnfentartóvá tesszük.

2014-ben folytatni kívánjuk az utóbbi években népszerűvé és keresetté vált online jelnyelvi híradó szolgáltatásunkat is, amelyet szakértők bevonásával a magyar jelnyelvre történő teljes adaptálással készítünk el minden hétköznap. A hírek anyanyelven történő mindennapi elérése nagymértékben elősegíti a fogyatékossgal élő személyek és családtagjaik életminőségének javítását, valamint aktív részvételüket a társadalom életében.

Hosszú távú célunk, hogy az online jelnyelvi szótár mintájára megalkossuk, és bárki számára **térítésmentesen elérhetővé tegyünk egy amerikai-magyar jelnyelvi szótárat**. Az amerikai jelnyelv (ASL) és a magyar jelnyelv (HSL) között ugyanis mind a mai napig nem létezik fordító szótár. A projekt keretén belül első lépésként videóra rögzítjük az 1500 legfontosabb amerikai jelnyelvi kifejezést, így a hallatlan.hu vagy a hallatlan.eu oldalon szimultán megtekinthetővé válnak mind a magyar, mind az amerikai nemzeti jelnyelv jelei. Az oldal tehát képes lesz amerikai-magyar jelnyelvi szótárként is funkcionálni, így lehetővé teszi a magyar siketek számára az amerikai jelnyelv elsajátítását.

A következő 5 évben egy úgynevezett **inkubátorházat** szeretnénk létrehozni civil szervezetek számára, ahol lehetőséget biztosítanánk arra, hogy 1-2 perces bemutatkozó/reklám filmet készítsenek magukról, s célcsoportjuknak megfelelően, azokat akár jelnyelvi tolmácsolással, vagy felirattal egészítsék ki. Tovább szeretnénk erősíteni a szakmai szervezetekkel történő együttműködéseket is, és **2015-től jelnyelvi tolmácsképzést tervezünk indítani**, valamint **jelnyelvi tanfolyamokat szerveznénk gyerekek részére**, melyhez különböző kiadványokkal és mobil alkalmazásokkal is készülünk.

▶ **HALLATLAN ALAPÍTVÁNY**
Programkoordinátor: Bartos Pál

2014

BOYS AND GIRLS ACTIVITY CENTERS OF HUNGARY (BGAC), AHOL A NYELVTANULÁS GYEREKJÁTÉK...

www.bgac.hu

A Manó-Világ Kft. által megvalósított *Boys and Girls Activity Centers of Hungary* egy Magyarországon egyedülálló nyelvi program 3–14 éves gyermekek részére. Programjaink nem a nyelvoktatásra, hanem a **nyelvelsajátításra helyezik a hangsúlyt**. A program két részből tevődik össze: az első, a **Manó-Világ Két-nyelvű Óvodai Nevelési Program**, mely 3–6 éves óvodás-korú gyermekek részére biztosít hatékony nyelvtanulási lehetőséget. A második pedig a **BGAC – Angol napközi**, mely egy 4+4 éves program, és általános iskolások részére lett kialakítva. Mindkét programunk nagy előnye, hogy szervesen beilleszthetőek a hazai közoktatás rendszerébe, programjaink egymásra épülnek és így tudjuk biztosítani a folyamatosságot.

A Manó-Világ Kétnyelvű Óvodai Nevelési Program egy újszerű, hatékonyabb módszert alkalmaz az óvodáskorú gyermekek nyelvi fejlesztésére, mint a megszokott órakerethez kötött oktatási forma. Az *Egy személy-egy nyelv* oktatási modell lehetőséget biztosít arra, hogy az óvodai foglalkozások és tevékenységek két nyelven folyjanak, melyben a nyelvi program teljes mértékben a Magyar Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjára épül.

A BGAC – Angol napközi programja nem igényli a meglévő keretek megváltoztatását, mivel a délelőtti tanítás menetét nem érinti. Az angol nyelvűség kizárólag a délutánokra korlátozódik. A délelőtti folyamán a gyerekek a Nemzeti Kerettanterv alapján

tanulnak, míg a délutáni programot nyelvi klubunk, a Boys and Girls Activity Centers of Hungary (BGAC) anyanyelvi tanárai vezetik. Minden nap több órán keresztül angol nyelvi közeget hozunk létre, melyben szakkör jellegű foglalkozások is zajlanak.

A program Magyarországon, egyedülálló módon biztosítja az angol nyelv tanulását közoktatási intézmények életébe építve 3–14 éves gyermekeknek. Kreativitása elsődlegesen abban rejlik, hogy ez nem hagyományos módon órakeretek között valósul meg, hanem angol nyelvi közeg biztosításával.

Programunk kiemelt innovációs és kreatív elemei:

1. Az Amerikai Boys and Girls Club of Amerika programjainak adaptálása olyan környezetbe, ahol az angol nem a gyermekek anyanyelve.
2. A teljes program kidolgozása a nyelvelsajátításon alapul és nem a nyelvoktatáson, kizárólag tevékenységközpontú oktatás.
3. A gyermek egész személyiségét fejlesztjük, nem csak a nyelvi kompetenciákat.
4. Kizárólag angol anyanyelvi pedagógusokat alkalmazunk, melynek következtében akcentus nélküli nyelvtudás érhető el, és az angolszász kultúra és szokások átadása hitelesebben, saját tapasztalatokon keresztül történik.
5. Számonkérés, osztályozás és házi feladat nélküli sikeres nyelvelsajátítás.
6. *Change day* bevezetése, iskola és óvoda között.
7. Sport tevékenységek oktatásánál angol anyanyelvű pedagógus részvételével.

tele: korcsolya, úszás. 8. Interaktív tábla alkalmazása 3 éves kortól. 9. Gyermekközpontú „klubszoba” kialakítása az iskolában.

Programunk előkészítése és működése óta kiemelt hangsúlyt fektetünk a szakmaiságra, külső szakértő ellenőrzése és tanácsai segítségével irányítjuk, fejlesztjük programunkat, és folyamatos kapcsolatban vagyunk az ELTE Idegen Nyelvi Tanszékével. A Tempus Közalapítvány által kiírt Európai Nyelvi Díj 2014 pályázatát nagyon fontos szakmai kihívásnak tekintettük, melynek elnyerése nagy megtiszteltetés számunkra. Megerősített minket abban, hogy programunk innovatív szellemisége, egyedisége hatékonyan hozzá tud járulni a korai nyelvoktatás sikerességéhez. Bízunk abban, hogy a díj elnyerése segíti programunk országos és európai szintű megismerését, lehetőséget teremtve ezzel minél több gyermek hatékony korai nyelvelsajátításra, továbbá szakmai kapcsolataink bővítésére is lehetőséget ad.

Az előző évek tapasztalatai azt mutatják, hogy a program hosszú távon fenntartható. Nagyon nagy a szülői igény az ilyen típusú nyelvi programokra, és az általunk kialakított program-csomag lehetőséget biztosít az átlagos körülmények között élő családoknak, hogy gyermekeik az általános fejlesztés részeként kétnyelvű, illetve angol nyelvi közegben fejlődhessenek.

Bízunk abban, hogy a programunkhoz – felépítéséből és alkalmazhatóságából adódóan – több intézmény is csatlakozik majd. Úgy gondoljuk, hogy a közoktatás rendszerében sokkal hatékonyabbak tudunk lenni a nyelvoktatás területén, mint az órakerethez kötött és szigorú teljesítményértékeléssel bíró nyelvoktatási forma. Programunk másik nagy előnye, hogy nem intézményhez kötött, adaptálható szinte bármilyen közoktatási intézménybe, és kiterjeszthető egyéb nyelvekre is.

Európán belül szakmai kapcsolatainkat folyamatosan bővítjük. A rövid távú terveink között szerepel egy nemzetközi konferencia szervezése a korai nyelvoktatás témakörében, továbbá egy képzési programot szeretnénk kidolgozni, hogy minél több pedagógus tudja alkalmazni az általunk kidolgozott módszertani ismereteket.

MANÓ-VILÁG KFT, XIII. KERÜLET EGYESÍTETT ÓVODA •
PITYANG TAGÓVODA, CSATA UTCAI ÁLTALÁNOS ISKOLA
Programkoordinátor: Horváth Mónika és Erdélyi Nóra

Szerkesztő: Győrpál Zsuzsanna, Horváth Katalin, Lampért-Kármán Tímea

Kiadványszerkesztő: Vilimi Kata

Kiadja: Tempus Közalapítvány, 2015.

A kiadásért felel: Tordai Péter, igazgató

Kiadványunk megjelenését az Emberi Erőforrások Minisztériuma

és az Európai Bizottság támogatta.

A kiadványban megjelentek nem szükségszerűen tükrözik

az Európai Bizottság álláspontját.

További információ:

Tempus Közalapítvány

1071 Budapest, Kéthly Anna tér 1.

infóvonal: 061 • 237 • 1320

e-mail: info@tpf.hu

www.tka.hu

